

Begäran om omprövning av tjänsteinnehavarbeslut 11/2025 och 12/2025, part

Svenska nämnden för fostran och utbildning 12.06.2025 § 31

250/01.01.01/2023

Beredare	Förvaltningsdirektör Jaana Suihkonen, kommunjurist Hannu Sorvari, fornamn.efternamn@kirkkonummi.fi
Beslutsförslag	Bildningsdirektör Eeva-Kaisa Ikonen Svenska nämnden för fostran och utbildning beslutar förkasta omprövningsbegäran som gäller utbildningschefens beslut 15.4.2025 12/2025 eftersom de grunder som anförts i omprövningsbegäran inte ger anledning att upphäva beslutet.
Behandling	Bildningsdirektör Eeva-Kaisa Ikonen presenterade paragraferna 30 och 31 som en helhet under behandlingen av § 30. Förvaltningsdirektör Jaana Suihkonen och utbildningschef Ulrika Willför-Nyman deltog i behandlingen av ärendet, men avlägsnade sig före beslutsfattandet i ärendet. Föredragande tillade följande mening i redogörelsen av ärendet under underrubriken Tillämpning av språklagen i handläggningen av ärendet: Dessutom har rektorn fått ta del av en svensk översättning av beslutet. Föredragande tillade ytterligare följande mening i redogörelsen av ärendet under underrubriken Resultaten av den riktade arbetsplatsutredningen: Detta framkom särskilt ur de öppna svaren. Administrativ sakkunnig Tomi Koskela anlände till sammanträdet kl. 19.27.
Beslut	Svenska nämnden för fostran och utbildning beslutade enligt beslutsförslaget.
För kännedom	Ändringssökande
Redogörelse	Föredragandens motivering

Utbildningschefen har genom sina tjänsteinnehavarbeslut som är föremål för omprövningsbegäran, 11/2025 (14.4.2025) och 12/2025 (15.4.2025), sagt upp en rektors tjänsteförhållande med stöd av 35 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden. Genom beslut 12/2025 (15.4.2025) har beslutet 11/2025 från 14.4.2025 själv rättats, vilket innebär att beslut 12/2025 ersätter beslut 11/2025. Föremål för omprövningsbegäran är därmed tjänsteinnehavarbeslut 12/2025 från 15.4.2025. De två besluten är till sitt materiella innehåll identiska, men det senare beslutet rättade en felaktig sekretessmarkering i det första beslutet.

Begäran om omprövning

Omprövningsbegäran av den uppsagda rektorn har lämnats in till kommunens registratur 25.4.2025. Begäran om omprövning har inkommit inom utsatt tid och ska således prövas.

Enligt 137 § i kommunallagen får omprövning begäras av den som ett beslut avser eller vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av kommunmedlemmarna.

Den som framställt begäran om omprövning är part och har därmed rätt att begära omprövning av beslutet.

I begäran om omprövning förutsätts att besluten som omprövningsbegäran gäller ska upphävas eftersom beslutet är lagstridigt och oändamålsenligt.

De grunder som anges i omprövningsbegäran kan sammanfattas enligt följande: 1. Beslutet borde ha getts till rektorn på svenska. 2. Rektorn har inte försummat sitt ekonomiska ledarskap på det sätt som påstås. 3. Rektorn har inte haft de brister i personalledning som har påståtts. 4. Rektorn har inte försummat att ingripa i en underordnads bristfälliga tjänsteutövning så som påstås och rektorn har inte haft de påstådda bristerna i tillsättning av tjänster. 5. Rektorn har inte försummat att sörja för arbetarskyddet eller att lämna nödvändiga uppgifter till sin chef. 6. Rektorn har inte haft de påstådda bristerna i det pedagogiska, elevvårdande eller administrativa ledarskapet. 7. Rektorn har inte fått någon anmärkning eller varning, och det har inte gjorts någon arbetarskyddsanmälan om henne. 8. Arbetsgivaren har inte åberopat grunderna för uppsägning inom skälig tid enligt 36 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden. 9. Arbetsgivaren har inte i egentlig mening tagit del av det som rektorn har anfört under hörandeprocessen. 10. Arbetsgivaren har inte följt sina egna principer för anmärkning och varning vid uppsägningen, och rektorn har inte behandlats jämlikt.

Grunderna i omprövningsbegäran framgår närmare av den bifogade handlingen. De i omprövningsbegäran framförda grunderna och bedömningen av dem presenteras sammanfattat under följande rubriker. Till den som framställt omprövningsbegäran hänvisas som "rektorn" eller "den som framställt omprövningsbegäran".

Bedömning av beslutet som omprövningsbegäran gäller

Tillämpning av språklagen i handläggningen av ärendet

I omprövningsbegäran framförs att beslutet borde ha getts till rektorn på svenska.

Enligt 10 § 1 mom. i språklagen: "I kontakter med statliga myndigheter, tvåspråkiga myndigheter i välfärdsområden och tvåspråkiga myndigheter i välfärdssammanslutningar samt tvåspråkiga kommunala myndigheter har var och en rätt att använda finska eller svenska. Myndigheterna ska dessutom ordna möjlighet för den som ska höras i ett ärende att bli hörd på sitt eget språk, finska eller svenska."

Enligt 12 § 1 mom. i språklagen: "Som handläggningsspråk i förvaltningsärenden används hos tvåspråkiga myndigheter partens språk. Har parterna olika språk eller vet man inte när saken väcks vilka samtliga parter är, skall myndigheten med beaktande av parternas rätt och fördel bestämma vilket språk som skall användas. Om valet av språk inte kan träffas på den grunden, används majoritetsspråket i myndighetens ämbetsdistrikt."

Enligt 19 § 1 mom. i språklagen: "Domar, beslut och andra handlingar som myndigheten utfärdar i ärenden som avses i 12–17 § skrivs på handläggningsspråket."

Enligt 20 § 1 mom. i språklagen: "Har en stämningsansökan, en dom, ett beslut, ett protokoll eller någon annan handling skrivits på ett annat än någon av parternas språk, ska en statlig myndighet, en tvåspråkig myndighet i ett välfärdsområde och en tvåspråkig myndighet i en välfärdssammanslutning samt en tvåspråkig kommunal myndighet på begäran ge parten en avgiftsfri officiell översättning av dessa handlingar till den del de gäller partens rätt, fördel eller skyldighet, om inte något annat följer av 2 mom."

Påståendet i omprövningsbegäran grundar sig på språklagen (423/2003), enligt vilken en tvåspråkig myndighet ska ge ett beslut som gäller en enskild person på det språk, finska eller svenska, som personen valt för att uträtta ärenden.

Det bör beaktas att myndigheten under beredningen av ärendet (hörandeprocessen), i enlighet med etablerad praxis, har använt både finska och svenska, beroende på vilket språk de närvarande valt att använda. Rektorn hade med sig ett finskspråkigt ombud, som bad att ärendet skulle behandlas på finska. Det rådde enighet bland alla närvarande om rätten att använda det språk var och en valt. Rektorn har gett sin skriftliga utredning på svenska, men använde finska vid det muntliga hörandetillfället. Rektorn behärskar båda språken flytande. Det kan därmed anses att rektorn accepterade användningen av finska i ärendet.

Vid en helhetsbedömning av hur rektorns språkliga rättigheter har tillgodosetts i ärendet, är följande omständigheter relevanta:

1. Det skriftliga hörandet genomfördes på tjänsteinnehavarens modersmål, svenska: kallelserna till hörandena skickades på svenska och tjänsteinnehavaren gavs möjlighet att yttra sig på valfritt språk – finska eller svenska. Rektorn är tvåspråkig och har goda språkkunskaper i båda språken. Rektorn har gett sin skriftliga redogörelse på svenska och den muntliga redogörelsen på finska.
2. I hörande- och uppsägningstillfället deltog även rektorns finskspråkiga ombud, och beslutet delgavs både rektorn och hennes ombud. Mötets förlopp har dokumenterats korrekt.
3. Uppsägningsbeslutet har uteslutande grundats på de omständigheter som rektorn hördes om enligt ovan.
4. Rektorn har själv upprättat en omfattande och innehållsmässigt grundlig omprövningsbegäran på finska, vilket visar att hon förstått beslutets innehåll och kunnat använda rättsskyddsmedel effektivt.
5. Tjänsteinnehavaren har före sin omprövningsbegäran inte angett att hon inte förstått beslutet på grund av språkbruket och har inte begärt en svensk version.

Därför har rektorns språkliga rättigheter tillgodosetts i den övergripande handläggningen av ärendet, och beslutet på finska har inte varit ägnat att äventyra hennes rättsskydd eller deltaganderätt. Dessutom har rektorn fått ta del av en svensk översättning av beslutet.

Lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden, allmänt

Enligt 35 § i tjänsteinnehavarlagen får en arbetsgivare inte säga upp ett tjänsteförhållande av något skäl som beror på tjänsteinnehavaren, om inte skälet är sakligt och vägande. Som sådana skäl kan anses allvarligt brott mot eller åsidosättande av sådana förpliktelser som följer av tjänsteförhållandet, lag eller bestämmelser och som är av väsentlig betydelse för tjänsteförhållandet samt en väsentlig förändring av de personliga arbetsförutsättningar på grund av vilka tjänsteinnehavaren inte längre kan klara av sina arbetsuppgifter. Vid bedömningen av om det är fråga om sakliga och vägande grunder skall arbetsgivarens och tjänsteinnehavarens omständigheter beaktas som en helhet.

En tjänsteinnehavare som har åsidosatt eller brutit mot sina förpliktelser som följer av tjänsteförhållandet får dock inte sägas upp förrän han eller hon varnats och därigenom beretts möjlighet att rätta till sitt förfarande.

Arbetsgivaren skall före uppsägningen reda ut om det är möjligt att undvika uppsägning genom att tjänsteinnehavaren placeras i ett annat tjänsteförhållande.

Om grunden för uppsägningen är en så allvarlig överträdelse i anslutning till tjänsteförhållandet att det rimligen inte kan förutsättas att arbetsgivaren fortsätter tjänsteförhållandet, behöver 3 och 4 mom. inte iakttas.

Enligt 36 § i tjänsteinnehavarlagen skall en uppsägning på någon grund som avses i 35 § ske inom skälig tid efter det att den myndighet som beslutar om uppsägningen har fått kännedom om uppsägningsgrunden.

Ekonomiska försummelser och ansvar för ekonomin

I omprövningsbegäran framförs sammanfattat följande:

Bildningsdirektören har det övergripande ansvaret för ekonomin för kommunens undervisningsväsende. Under läsåret 2023–2024 fick rektorn ingen introduktion eller handledning i ekonomisk planering. Eftersom rektorn inte fick stöd från sin chef, vände hon sig våren 2024 till kommunens ekonomiperson för hjälp. Vid möten behandlades bland annat användningsobjekten för extern finansiering. I alla diskussioner har konstaterats att verksamheten skulle fortsätta som tidigare under läsåret 2024–2025. I augusti 2024 meddelade rektorn att budgeten skulle överskridas eftersom den externa finansieringen inte längre fanns tillgänglig. Rektorn föreslog för utbildningschefen att samarbetsförhandlingar skulle inledas, men utbildningschefen var inte av samma åsikt.

Blanketterna som är grund för lärarnas löneuppgifter har funnits tillgängliga för utbildningschefen sedan början av september. Utfallet för personalens löner var känd för arbetsgivaren 30.10.2024, och på basis av detta kunde läsårets lönesumma beräknas. Inte ens vid denna tidpunkt ingrep arbetsgivaren i ekonomin.

De riktlinjer som arbetsgivaren gav rektorerna har förändrats sedan våren 2024. Arbetsgivaren gav inte rektorn det stöd som hade behövts för att lyckas i en överbudgeterad situation, där stora nedskärningar kunde ha äventyrat personalens säkerhet.

Utbildningschefen har 17.4.2025 offentligt sagt att skolans ekonomi är i ordning och att skolgången kan fortsätta inom läsårets ekonomiska ramar och enligt läroplanen.

När det gäller att ansöka om statsandelar för elever i behov av särskilt stöd har rektorn uppgett att det inte är rektorn som ansöker om statsandelar, utan att det sker centralt. Hon har uppgett att uppgifterna om elever i behov av särskilt stöd har varit korrekta i Primus, men att ett kryss i en ruta saknats i systemet, vilket lett till att kommunen har fått för lite statsandelar.

Kyrksläotts kommun konstaterar att ansvarsfördelningen för bildningssektorns ekonomi mellan olika tjänsteinnehavare fastställs i kommunens förvaltningsstadga (§ 42), verksamhetsdirektivet för bildningssektorn (§ 2) och i tjänsteinnehavarnas uppgiftsbeskrivningar. Enligt Kyrksläotts kommuns uppgiftsbeskrivning för rektorer ansvarar rektorn för skolans/läroanstaltens pedagogiska verksamhet, personalledning, förvaltning och ekonomi. En av rektorns centrala arbetsuppgifter är att planera, utveckla och utvärdera skolans/läroanstaltens verksamhet.

Rektorn bär ett entydigt ansvar för att planera verksamheten i enlighet med den fastställda budgeten, det vill säga de tilldelade timresurserna. Rektorns väsentliga försummelse har varit att inte planera läsåret 2024–2025 i enlighet med den timresurs som varit definierad och känd. Rektorn har tidigare arbetat i Kyrksläotts kommun som direktör för svensk utbildning och småbarnspedagogik åren 2021–2022, samt under åtta månader år 2023 som utbildningschef för den svenska utbildningen, där hon ansvarade för hela servicegruppens ekonomi. Utgående från denna tidigare arbetserfarenhet har rektorn mycket god kännedom om hur timresurser fastställs samt hur den ska användas och följas upp.

I början av år 2024 presenterade utbildningsdirektören beräkningar som ligger som grund för timresursen för läsåret 2024–2025 vid ett rektorsmöte, och de skolvisa beräkningarna har delats ut till rektorerna i februari 2024. Stöd har funnits tillgängligt för rektorn. Utbildningsdirektören har erbjudit alla rektorer möjlighet att tillsammans med henne gå igenom timresursen och planeringen för nästa läsår. Rektorn utnyttjade inte denna möjlighet. I stället hade rektorn ovanligt frekvent kontakt med en specialplanerare inom bildningens förvaltning, som också erbjudit rektorn ovanligt mycket stöd. De anvisningar som kommunen gett rektorn gällande ekonomisk planering har inte förändrats på något sätt efter våren 2024.

I omprövningsbegäran hänvisas – liksom rektorn även gjort under hörandeprocessen – till extern finansiering. Rektorn har i sina tidigare uppdrag i Kyrksläotts kommun ansvarat för hela servicegruppens ekonomi, inklusive projektfinansiering (exempelvis s.k. coronastöd eller jämställdhetsstöd). Hon har varit väl insatt i de processer som gäller hur och när projektmedel används och när de kan överföras. Information om fördelningen av bidrag för de svenskspråkiga skolorna för läsåret 2023–2024 skickades till den som framställt omprövningsbegäran i hennes dåvarande roll som utbildningschef 21.4.2023. Det utnyttjade beloppet från år 2023 överfördes till Winellska skolans konto i början av år 2024. Rektorn har varit medveten om att projektmedlen från 2023 ska användas under 2024 och att nästa omgång, alltså projektmedel för 2024, kan tas i bruk först i januari 2025. Verksamheten för läsåret 2024–2025 skulle planeras i enlighet med den fastställda timresursen. Kommunens anvisningar för planeringen av läsåret 2024–2025 har inte ändrats på något sätt sedan

våren 2024. Utbildningsdirektören har betonat för rektorn att skolans undervisningsverksamhet ska planeras utifrån den angivna budgeten.

Rektorn ansvarar för att uppgifterna i lärarnas basuppgiftsblanketter som finns som grund för lärarnas löner är korrekta samt för att antalet lärare och deras undervisningstimmar ryms inom den tilldelade timresursen. Det har inte varit utbildningschefens eller utbildningsdirektörens uppgift att utföra denna centrala tjänsteuppgift för rektorn eller att kontrollera saken i oktober 2024 – dessutom har exempelvis utbildningschefen inte tillgång till personalens löneuppgifter. Information om rektorns allvarliga försummelser inom planeringen kom till utbildningschefens kännedom i slutet av januari 2025, då rektorn själv medgav att hon inte alls hade beräknat den totala timfördelningen. Om rektorn hade följt den fastställda timresursen, skulle läroanstalten som hon leder inte ha hamnat i en överbudgeterad situation. En korrekt använd timresurs hade överhuvudtaget inte lett till några större förändringar eller personalpåverkan, eftersom timresursen skulle ha räckt till för samtliga ordinarie lärares undervisningsskyldighet. Timantalet har överskridits kraftigt därför att rektorn har anställt ett stort antal visstidsanställda lärare.

Rektorn har inte, så som det påstås i omprövningsbegäran, föreslagit för utbildningschefen att samarbetsförhandlingar skulle inledas hösten 2024, och hon har inte heller begärt stöd av utbildningschefen. Tvärtom var det utbildningschefen som redan i juli 2024 uttryckte sin oro för det stora antalet lärare och hur rektorn skulle kunna genomföra sina planer inom ramen för den fastställda timresursen. Rektorn har då förklarat för utbildningschefen att bland annat vissa lönekostnader skulle falla bort då en lärare går i pension och en annan blir föräldraledig. Hon har även förklarat att till exempel en ämneslärare också fungerar som klasslärare.

Under hösten har utbildningschefen försökt reda ut ekonomiska frågor tillsammans med rektorn, men den verkliga orsaken till budgetöverskridningen klarnade först i januari 2025.

Efter att rektorn sagts upp har utbildningschefen varit tvungen att besvara mediernas frågor om ärendet. I offentligheten har hon kunnat lämna lugnande besked om skolans ekonomi, eftersom kommunen då hade tydlig information om orsaken till budgetöverskridningen samt kännedom om hur budgeten framöver ska räcka till. Arbetsgivaren har även börjat korrigera underskottet i Winellska skolans ekonomi genom interna budgetöverföringar inom utbildningsväsendet. Dessa omständigheter ändrar dock inte det faktum att rektorn har försummat sina skyldigheter enligt ovan och genom sitt agerande orsakat kommunen ekonomisk skada.

Rektorn ansvarar för att alla uppgifter som är relevanta för statsandelarna är korrekt ifyllda i Primus-systemet på statistikföringsdagen den 20 september. I sin omprövningsbegäran har rektorn medgett att det har funnits en brist i uppgifterna i Primus-systemet, vilken har lett till förlorade statsandelar. Enligt arbetsgivarens uppfattning har rektorn inte i enlighet med sina skyldigheter säkerställt att antalet elever i behov av särskilt stöd och att formerna för stödet har varit korrekt registrerade i Primus, vilket har orsakat ekonomisk skada.

Resultaten av den riktade arbetsplatsutredningen

I omprövningsbegäran framförs sammanfattat följande:

Resultaten från arbetsplatsutredningen är inte goda, men de är förståeliga med tanke på skolans rådande situation: skolan verkar i flera olika lokaler, det finns problem med inomhusluften och en förändringsprocess pågår inför flytten till en ny tvåspråkig skolbyggnad.

Arbetsgivaren har inte tidigare genomfört en motsvarande riktad och anonym arbetsplatsutredning. Vid hörandetillfället har arbetsgivaren inte uppgett vilka undersökningar den åberopar som jämförelsematerial. Rektorn har under hörandet uppgett att hon inte kan ta ställning till anonyma och ospecificerade enkätpåståenden. Resultaten kan inte kopplas till en enskild tjänsteinnehavare. Det har inte gjorts några arbetarskyddsanmälningar om rektorn.

Baserat på resultaten borde arbetsgivaren ha vidtagit stödåtgärder, men i stället kallades rektorn till ett hörande gällande en övervägd uppsägning; utbildningschefen har träffat personal i de högre årskurserna och gett intryck av att rektorn är föremål för en utredning; rektorn har inte fått återvända till sitt arbete på skolan; bildningsdirektören har fattat felaktiga tjänsteinnehavarbeslut genom att utse utbildningschefen att fungera som rektor; rektorn har befriats från sin arbetsskyldighet; under rektorns frånvaro har utbildningschefen samlat in anonyma påståenden, vilka har använts mot rektorn; arbetsgivaren har inte informerat elever eller vårdnadshavare om rektorns frånvaro.

Sedan våren 2024 har rektorn utsatts för påtryckningar från en viss lärare, som har agiterat mot rektorn och framfört påståenden om henne till utbildningschefen. Lärarkåren har skickat en skrivelse till rektorn, eftersom de ansett att läraren i fråga betett sig olämpligt mot rektorn vid ett lärarmöte. Rektorn har bett om hjälp av dåvarande utbildningschefen och gjort en Haipro/WPro-anmälan till bildningsdirektören om sin oro. Arbetsgivaren har i beslutet konstaterat att resultaten från den riktade arbetsplatsenkäten är ännu mer oroande i de lägre årskurserna, men arbetsgivaren har inte i hörandet specificerat eventuella anonyma påståenden.

Kyrksläotts kommun konstaterar utifrån det ovanstående att arbetsgivaren haft tillgång till resultat från personalenkäter från tidigare år, vilket har möjliggjort jämförelser med resultaten från tidigare år. Resultaten från den riktade arbetsplatsutredningen i början av år 2025 och de uppgifter som experter från Terveystalo presenterade för arbetsgivaren visade att bristerna gällde rektorns agerande och att resultaten var exceptionellt allvarliga. Detta framkom särskilt ur de öppna svaren. Denna bedömning stöddes även av informationen som arbetsgivaren fick från personalen i samband med behandlingen av resultaten. Läroanstaltens förhållanden (t.ex. att verksamheten bedrivs i flera lokaler) förklarar inte bristerna.

Det har inte gjorts några trakasserianmälningar om rektorn, men utifrån resultaten av den riktade arbetsplatsutredningen har arbetsgivaren haft en skyldighet att omedelbart vidta åtgärder för att trygga en säker och hälsosam arbetsmiljö i arbetsgemenskapen. Eftersom arbetsgivaren i den rådande helhetssituationen – där resultaten från den riktade arbetsplatsutredningen och den övergripande bilden av arbetsgemenskapens tillstånd har varit en påverkande faktor – har beslutat att säga upp rektorn, har det inte längre varit nödvändigt eller ändamålsenligt att till exempel stöda samverkan mellan rektorn och undervisningspersonalen.

Det faktum att rektorn varit tjänstledig före uppsägningen, och att hon blivit befriad från sin arbetsskyldighet, saknar betydelse vid bedömningen av uppsägningens laglighet. Inte heller hur arbetsgivaren har informerat

personalen om rektorns frånvaro – eller underlåtit att informera vårdnadshavare – påverkar lagligheten av uppsägningen. Utbildningschefen har inte, så som påståtts, meddelat personalen att rektorns agerande undersöks. Det är rektorn själv som har berättat för vissa lärare att arbetsgivaren överväger att säga upp henne. När utbildningschefen under rektorns frånvaro fungerade som tf. rektor vid sidan av sin ordinarie tjänst, vände sig personalen på eget initiativ till henne och berättade om sina erfarenheter om rektorns agerande. Utbildningschefen gjorde dessutom egna iakttagelser av situationen. När nya uppgifter om rektorns agerande kommit till arbetsgivarens kännedom, har rektorn hörts om dessa på ett ändamålsenligt sätt.

Under hörandeprocessen kunde inte uppgifter från utvärderingstillfället för den riktade arbetsplatsutredningen för årskurserna 1–6 behandlas, eftersom tillfället inte hade hållits ännu vid tidpunkten för hörandet. Därför kunde arbetsgivaren endast hänvisa till enkätens numeriska resultat.

Rektorn gjorde under sommaren 2024 en anmälan i WPro-systemet, och utbildningschefen behandlade den hösten 2024 enligt modellen Harmonisk vardag. Den aktuella anmälan gällde inte någon lärare vid Winellska skolan. WPro-anmälan har skickats till bildningsdirektören, som har vidarebefordrat anmälan till utbildningschefen för behandling. Under hörandeprocessen har kommunens arbetarskyddsorganisation separat kontaktats för att kontrollera om det fanns några oregistrerade eller pågående arbetarskyddsanmälningar som rektorn lämnat in, eller oroanmälningar från andra gällande rektorn. Det fanns inga sådana. Rektorn har inte gjort någon sådan WPro-anmälan om en lärare vid Winellska skolan som hon påstår.

Försummelse att ingripa i en underordnads bristfälliga tjänsteutövning och brister i tjänstetillsättning

Enligt omprövningsbegäran hade rektorn under hösten 2024 inte fått kännedom om brister i den aktuella lärarens undervisning. I början av året framförde vissa lärare önskemål gällande undervisningsarrangemangen för den aktuella läraren. Rektorn och biträdande rektor har före sportlovet haft ett samtal med den ifrågavarande läraren om dennes undervisning. Man kom också överens om uppföljning. Det har inte avtalats med läraren att hen ska fortsätta i uppdraget följande läsår. Rektorerna hade för avsikt att diskutera lärarens situation med utbildningschefen, men ett sådant samtal hann inte hållas.

Kyrksläotts kommun konstaterar som sitt svar att den händelsebeskrivning som presenteras i omprövningsbegäran inte motsvarar den information arbetsgivaren fått från bl.a. den berörda läraren eller de lärare som gett respons. Det faktiska händelseförloppet visar dessutom att rektorn hade lovat läraren att hen får fortsätta i uppdraget även följande läsår. Rektorn har dessutom informerat om detta två gånger via skolans interna informationskanal.

Försummelse att säkerställa arbetssäkerhet och att förse sin chef med nödvändig information

I omprövningsbegäran konstateras sammanfattningsvis att rektorn bestrider försummelserna på samma grunder som i hörandetillfället. Hon har inte lämnat osanna uppgifter under hörandetillfället.

Kyrksläotts kommun konstaterar att det händelseförlopp som beskrivits i omprövningsbegäran och vid hörandetillfället inte överensstämmer med den utredning som arbetsgivaren fått i ärendet. Rektorns redogörelse stämmer

varken överens med den berörda partens eller chefens uppfattning om vad som har inträffat.

Bristande pedagogiskt, elevvårdande och administrativt ledarskap

I omprövningsbegäran bestrider rektorn bristerna i beredningen av läsordningen. Hon uppger att hon har lämnat nödvändig pedagogisk och ekonomisk information för beredningen. I läsordningen fanns under höstterminen en extra modersmålstimme för årskurs 4, men felet var litet och orsakade ingen skada för någon.

Arbetsgivaren har varken i kallelserna till hörande eller under hörandetillfällena specificerat hur rektorn påstås ha försummat att fatta förvaltningsbeslut i enlighet med lagen om grundläggande utbildning eller annan tillämplig lagstiftning, eller försummat att se till att dokumentationen som gäller elevvård och särskilt stöd var uppdaterad. Utbildningschefen hänvisade i ett mejl till rektorn 21.3.2025 till ett beslut från våren 2024 som skulle ha innehållit brister. Utredningen av detta ärende avbröts dock när arbetsgivaren befriade rektorn från hennes arbetsuppgifter.

Arbetsgivaren har inte heller i kallelserna till hörande eller under hörandetillfällena specificerat hur rektorn allvarligt skulle ha försummat att genomföra, följa upp och utvärdera elevvårdens stödåtgärder.

Rektorn bestrider att hon skulle ha försummat att rekrytera tillräckligt många personliga assistenter till sin skola eller att hon skulle ha försummat att ansöka om personliga assistenter för elever inför läsåret 2025–2026 inom utsatt tid. Hon beskriver samarbetet i ärendet med en sakkunnig inom specialundervisning och hävdar att arbetsgivaren har försummat sitt uppföljningsansvar. Rektorn hänvisar till utbildningsförvaltningens befogenheter i fördelningen av resurser för specialundervisning. Rektorn bestrider även att hon skulle ha försummat nödvändiga åtgärder i samband med integreringen av en elev med multipla funktionsnedsättningar. Alla åtgärder har enligt henne genomförts och eleven har integrerats väl.

Enligt rektorn är skolans alla lagstadgade planer och verksamhetsdirektiv uppdaterade, och elevvårdsgruppens arbete är regelbundet.

Rektorn hänvisar också till att ledarskapet i en stor skola förutsätter ett delat ledarskap. Arbetsgivaren har inte beaktat till exempel att rektorn för närvarande är skolans ansvarsperson för planeringen av det nya skolcampuset. Detta ingår inte i rektorns sedvanliga arbetsuppgifter.

Kyrksläpps kommun konstaterar att rektorn i enlighet med sin uppgiftsbeskrivning ansvarar för skolans/läroanstaltens pedagogiska verksamhet, personalledning, förvaltning och ekonomi. Detta ansvar är odelbart, oavsett om rektorn har delegerat uppgifter till exempelvis biträdande rektor eller andra sakkunniga.

De brister som förekommit i beredningen av läsordningen är kopplade till rektorns ekonomiska försummelser. Läsordningen borde ha planerats utifrån den fastställda timresursen, som rektorn var medveten om, men rektorn gav inte någon ekonomisk ram till dem som utarbetade läsordningen. Rektorn är dessutom ansvarig för att läsordningen överensstämmer med läroplanen och den kommunspecifika timfördelningen för den grundläggande utbildningen. Den planerade läsordningen innehöll i detta avseende flera brister. Dessa har specificerats under hörandeprocessen.

Arbetsgivaren har i kallelserna till hörande detaljerat angett de brister inom elevvården och särskilt stöd som utgör en grund för uppsägningen och som faller under rektorns ansvar, så att rektorn har haft möjlighet att lämna in sin redogörelse om de brister som arbetsgivaren påtalat. Av den redogörelse som rektorn lämnat i sin omprövningsbegäran framgår inte att bristerna som låg som grund för uppsägningen saknar grund. Rektorns redogörelse visar snarare att hon försöker överföra ansvaret för något som låg på hennes eget bord till någon annan.

Arbetsgivaren har bland annat ålagt rektorn att rekrytera fler personliga assistenter inför läsåret 2024–2025 – en uppgift som rektorn har försummat. Rektorn har dessutom haft ansvaret för att inom utsatt tid ansöka om beslut om rätt till personlig assistent för elever för läsåret 2025–2026. Rektorn har försummat att sköta denna uppgift inom tidsfristen. Rektorn bär också ansvaret för att dokumentationen kring särskilt stöd vid den skola hon leder är uppdaterad, samt att hon fattar de beslut som krävs enligt lagen om grundläggande utbildning och övrig tillämplig lagstiftning.

Helhetsbedömning av uppsägningsgrund och hänvisning till uppsägningsgrund

I omprövningsbegäran konstateras att rektorn har arbetat i olika uppdrag inom kommunen sedan 2021. Hon har inte tilldelats någon anmärkning eller varning, och inga arbetarskyddsanmälningar har gjorts gällande henne. Enligt rektorns uppfattning har arbetsgivaren konstruerat uppsägningsgrunden genom att i efterhand sammanställa så kallade försummelse. Arbetsgivaren har inte åberopat grunderna för uppsägning inom skälig tid enligt 36 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden. Olika anklagelser har samlats från upp till ett år tillbaka. Det förefaller som att arbetsgivaren redan 7.3.2025 hade fattat beslut om uppsägning, då arbetsgivaren inte besvarade rektorns frågor under hörandetillfället och betraktade rektorns utredning som felaktig. Arbetsgivaren har i sin helhetsbedömning inte beaktat att rektorns arbetsuppgifter avviker från den normala uppgiftsbeskrivningen samt den krävande förändringsledarskapssituationen.

Kyrksläotts kommun konstaterar att tjänsteinnehavaren innan uppsägningen har hörts i enlighet med 43 § i tjänsteinnehavarlagen vid tre hörandetillfällen. Vid dessa höranden har rektorn beretts möjlighet att ge en egen redogörelse för de specifikt angivna uppsägningsgrunderna som framställts i arbetsgivarens kallelser. Efter hörandena har arbetsgivaren noggrant beaktat alla inkomna utredningar samt situationens helhetsbild och därefter gjort en helhetsbedömning att grunderna enligt 35 § 5 mom. i lagen om kommunala tjänsteinnehavare för uppsägning av tjänsteinnehavaren föreligger.

Rektorns försummelse har varit så allvarliga att arbetsgivaren inte skäligen har kunnat förväntas fortsätta tjänsteförhållandet. Det har därmed inte funnits skyldighet att först ge en varning och möjlighet till rättelse av förfaringsätt.

Arbetsgivaren har åberopat uppsägningsgrunderna inom den skälig tid som avses i 36 § i lagen om kommunala tjänsteinnehavare från det att försummelsen kommit till arbetsgivarens kännedom.

Sammanfattning

Omprövningsbegäran ska förkastas som ogrundad. Utbildningschefen har varit behörig att besluta om ärendet, beslutet har inte tillkommit i felaktig ordning och strider inte annars heller mot lag. Omprövningsbegäran innehåller inte heller sådana grunder att beslutet skulle behöva ändras på ändamålsenlighetsgrunder.

Beslutshistoria